

NOTAT

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Jord & Affald
J.nr. MST-719-00086
Ref. beha
Den 26. marts 2015

NOTAT til FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Gennemførelsesretsakt om information og dokumentation vedrørende optagelse af anlæg i tredjelande på den europæiske liste over skibsofhugningsanlæg

Komité sag

1. Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til beslutning om Gennemførelsesretsakt om information og dokumentation vedrørende optagelse af anlæg i tredjelande på den europæiske liste over skibsofhugningsanlæg (komité sag). Forslaget har til formål at fastlægge, hvilken dokumentation og erklæringer, skibsofhugningsanlæg i tredjelande skal fremlægge for at demonstrere, at de opfylder en række specifikke miljø-, sikkerheds- og sundhedsmæssige kriterier fastlagt i forordning 1257/2013 om skibsofhugning, for at anlægget kan blive optaget på den europæiske liste over ophugningsanlæg, der må ophugge EU-flagede skibe, og som skal etableres i henhold til forordningen. Forslaget er sat til afstemning på møde i Den tekniske tilpasningskomite for affaldsdirektiverne den 8. april 2015. Forslaget har ingen økonomiske konsekvenser for Danmark og ændrer ikke det danske beskyttelsesniveau. Regeringen støtter forslaget.

2. Baggrund

Kommissionen udsendte d. 17. marts 2015 ovennævnte forslag med henblik på vedtagelse på TAC møde d. 8. april 2015.

Forslaget skal vedtages efter Komitologiforordningens art. 5, hvilket betyder, at Kommissionen ved kvalificeret flertal for forslaget i komitéen vedtager forslaget.

Hvor der hverken er kvalificeret flertal for eller imod i komitéen, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget, idet basisretsakten bestemmer at forslaget ikke kan vedtages, når der hverken er kvalificeret flertal for eller imod

Kommissionen kan dog vælge enten at forelægge en ændret udgave af nævnte retsakt for det samme udvalg inden for to måneder efter afstemningen eller forelægge udkastet til gennemførelsesretsakt for appeludvalget til yderligere drøftelse inden for en måned efter afstemningen.

3. Formål og indhold

Forslaget har til formål at fastlægge, hvilken dokumentation og erklæringer, skibsophugningsanlæg i tredjelande skal tilvejebringe for at demonstrere, at anlægget opfylder en række specifikke miljø-, sikkerheds- og sundhedsmæssige kriterier fastlagt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1257/2103 af 20. november 2013 om ophugning af skibe. Dokumentation for opfyldelsen af disse kriterier skal i henhold til forordningen tjene som grundlag for at anlægget kan blive optaget på en ny europæisk liste over ophugningsanlæg, som må ophugge EU-flagede skibe. Listen skal etableres i henhold til bestemmelserne i forordningens artikel 16.

Kravene til dokumentation er baseret på appendix 5 i Hong Kong Konventionen om sikker og miljømæssig forsvarlig genanvendelse af skibe, og tilføjer herudover dokumentationskrav som følger af de vilkår for ophugningsanlæg, der fremgår af artiklerne 15 (2) og 16 (2) i EU-forordningen. Der er heri indeholdt krav om bl.a. ophugningsmetoden, arten og størrelsen af de skibe, der kan ophugges, og eventuelle begrænsninger og betingelser for anlæggets drift, fx i forbindelse med håndtering af farligt affald.

Skibsophugningsforordningen har betydning for alle skibsophugningsanlæg og betyder bl.a., at redere kun må anvende anlæg på den Europæiske Liste til ophugning af skibe, der er EU-flagede.

Skibsophugningsforordningen har et trinvist anvendelsestidspunkt, der falder i 3 dele, jf. forordningens art. 32. En mindre del af forordningens bestemmelser fandt anvendelse allerede pr. 31. december 2014 (del 1). De omfatter i hovedtræk oprettelse af den europæiske liste over godkendte skibsophugningsanlæg og krav til optagelse på denne liste. De fleste af forordningens bestemmelser (del 2) vil først finde anvendelse på et senere tidspunkt, dog senest den 31. december 2018 (men vil kunne træde i kraft tidligere, såfremt en fastsat minimumskapacitet er etableret fra anlæg på EU-listen). Det gælder bl.a. kravet om, at redere kun må anvende anlæg, som er optaget på den europæiske liste. De sidste af forordningens bestemmelser (del 3) finder først anvendelse den 31. december 2020 og omfatter krav om fortegnelse over farlige materialer for eksisterende skibe og skibe, der sejler under en ikke-EU-medlemsstats flag.

Det betyder, at fra og med det tidspunkt, hvor forordningens del 2 finder anvendelse, må skibe, der sejler under en EU-medlemsstats flag, kun blive ophugget på ophugningsanlæg, der er optaget på den europæiske liste over godkendte skibsophugningsanlæg.

Kommissionen skal offentliggøre den europæiske liste senest d. 31. december 2016. Listen skal opdeles i to underlister over henholdsvis skibsophugningsanlæg, der er beliggende i Unionen og skibsophugningsanlæg, der er beliggende i et tredjeland. Nærværende forslag vedrører kun dokumentationskrav til anlæg i tredjelande.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Da formålet med forslaget vedrører opfyldelse af Fællesskabets internationale forpligtelser, og gennemførelse af den vedtagne EU forordning om skibsophugning finder regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Forordninger er umiddelbart bindende og skal derfor ikke omsættes til dansk ret.

7. Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har i sig selv ingen lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, fordi forslaget vedrører dokumentationsforpligtelser for skibsofhugningsanlæg beliggende i tredjelande.

Forslaget fastlægger, hvorledes skibsofhugningsanlæg i 3.-verdenslande skal dokumentere, at de opfylder kriterierne for at blive optaget på EU-listen over skibsofhugningsanlæg, som fastlagt i skibsofhugningsforordningen og har derfor som sådan ingen væsentlige økonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser for Danmark, ligesom det ikke berører det danske beskyttelsesniveau.

8. Høring

Forslaget, med tilhørende rammenotat, har været udsendt i skriftlig høring i miljøspecialudvalget fra den 23. til den 25. marts 2015, hvor der er indkommet bemærkninger fra Rederiforeningerne, Danske Havne og DI.

Rederiforeningerne forholder sig grundlæggende positivt til to specifikke elementer i de af Kommissionen foreslåede dokumentationskrav, og anfører herudover generelt at dokumentations- og erklæringskravene ikke må blive så restriktive, at de på forhånd udelukker anlæg i særligt Indien, Tyrkiet og Kina.

Rederiforeningerne anfører endvidere at man fuldt ud støtter ratificeringen og implementeringen af Hong Kong Konventionen samt den regionale implementering af EU's forordning for skibsofhugning, og at man ser EU-listen som et strategisk værktøj, der i kombination med støtte og opbakning kan motivere ophugningsstaterne til at forbedre forholdene og arbejde for at kunne opfylde Hong Kong Konventionen.

Man finder dog at skibsofhugningsforordningens øgede krav til ophugningsværfter i tredjelande må formodes at medføre øgede omkostninger på værfter, der søger optagelse på EU-listen over godkendte værfter, og at dette vil medføre, at rederierne får en dårligere pris for skibene, der sælges til ophugning. Rederiforeningerne mener på denne baggrund, at man ikke uden videre kan konkludere, at indførelsen af forslaget ikke kan få økonomiske og administrative konsekvenser for Danmark.

Danske Havne og DI støtter høringsvaret fra rederiforeningerne, idet DI, dog anfører, at man finder den korte høringsfrist problematisk.

Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering vurderer, at forslaget ikke indeholder administrative konsekvenser for erhvervslivet i Danmark.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

Grækenland, Holland og Belgien har dog på ekspertmøde generelt givet udtryk for, at dokumentations- og erklæringskravene til tredjelande ikke bør være så restriktive, at de på forhånd udelukker anlæg i fx Tyrkiet og Kina, hvorved der vil være en risiko for, at ophugningskapaciteten ikke vil være tilstrækkelig.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter forslaget om krav til dokumentation, som vurderes at bidrage til at sikre, at anlæg i tredjelande lever op til Skibsophugningsforordningens krav til miljømæssig forsvarlig ophugning af skibe og dermed vil kunne blive optaget på den europæiske liste.

Danmark har støttet vedtagelsen af EU forordningen om skibsophugning, der implementerer Hong Kong konventionen, og Regeringen finder i den forbindelse, at forordningens krav til tredjelandes anlæg sikrer, at der sker en miljømæssig forsvarlig ophugning, svarende til EU-standarder. Tilsvarende er det vigtigt for Regeringen, at forordningens krav til affaldsbehandlingen efter ophugningen sikrer en miljømæssig forsvarlig behandling svarende til EU's standarder.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.